

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O scrișă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrișori ne-francate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămitu.

NR. 169.

Sâmbătă Duminecă 16 (28) Septemvre

1884.

BrașovŪ în 15 (27) Septemvre.

VedendŪ cu câtă energiă și cu câtŪ devotamentŪ se luptă naționalitățile din Austria precum și unŪ milionŪ și jumătate de Croați din partea de dincóce a monarhiei pentru interesele limbei lorŪ, ne cuprinde de multe ori unŪ sêmțŪ de îngrijire, de care nu ne putemŪ da sêma la momentŪ și ne vine a întrebă: FacemŪ și noi Români asemenea? LuptămŪ și noi cu aceeași energiă și cu aceeași ardóre, ca sê ne apêramŪ limba?

Noi dicemŪ că luptămŪ. Ce e dreptŪ pretutindenea se manifestă între Români mare îngrijire și amărâciune din cauza prigonirilor și a insultelorŪ la care este mereu espusă limba română în Transilvania și Ungaria. Dêr ôre acêstă îngrijire și mâhnire generală, ce nu se pôte negă, este ea însăși lupta, ori este numai o pregătire la luptă?

Êtă o întrebare, care trebuie sê ne pună pe cugete. Căci nu mai încape îndoelă, că ar fi o periculósă și stricaciósă amăgire, decă amŪ crede că luptămŪ, când în adevêrŪ nu facemŪ decâtŪ a ne esprimă o îngrijire și o profundă nemulțămire?

Decă amŪ luptatŪ cum se cade și din tôte puterile în cursulŪ celorŪ 16 ani din urmă pentru apêrarea limbei nóstre, trebuie sê se vedă rezultatele. Se și vedŪ, dêr de ce felŪ suntŪ ele?

Posițiuni pârăsite și ocupate de contrarii noștri — êtă în câteva cuvinte rezultatulŪ stăruințelorŪ nóstre de până acum.

Ni se va rêsponde: AmŪ pârăsitŪ aceste posițiuni pentru că nu le-amŪ mai pututŪ ținê față cu năvala grea a dușmanului.

Așa ar putê rêsponde ori și ce comandantŪ alŪ unei armate sêu a unei fortêrețe, care a capitulatŪ. Dêr consiliulŪ de rêsboiu nu va fi mulțămîtŪ cu atâta, ci va cere probe dela comandantŪ despre aceea, decă a încercatŪ totŪ ce i-a statŪ în putință spre a și apêră posițiunea. Dela modulŪ cum va documentă elŪ acêsta va depinde și sentința, de aci se va vedê, decă a luptatŪ cum se cade sêu nu.

Au fostŪ de salvatŪ posițiuni mari, pentru apêrarea cărora se pôte aduce înainte că n'amŪ avutŪ destulă armată. Dêr au fostŪ de apêratŪ și posițiuni mai mici, unde amŪ fi pututŪ sê desvoltămŪ o rezistență puternică. Făcutu-s'a acêsta?

Nu voimŪ sê cercetămŪ acum ce s'a făcutŪ și ce nu s'a făcutŪ. În privința acêsta ne-amŪ datŪ părerea altădată mai pe largŪ. Ne provocămŪ nmai la casurile cele mai recentă și întrebămŪ: în ce modŪ sciu sê reziste Români din comitatulŪ SolnocŪ-Dobêca și Români NăsêudenŪ uneltirilorŪ de maghiarisare ale prefectului Banffy? Ce și câtŪ se face în comitatulŪ Carașiu-Severinului, în alŪ Făgărașului și alŪ Uniadórei și în tôte celelalte pentru apêrarea limbei române? De altă parte întrebămŪ: ce rezistență opunŪ organele nóstre scolare confesionale amestecului și planurilorŪ de maghiarisare ale organelorŪ guvernului?

SêmțimŪ cu toții că rezistența nóstră trebuie sê fie slabă, deórece contrarii devinŪ pe Ți ce merge totŪ mai cutezătorŪ și mai violentŪ.

SuntŪ în adevêrŪ casuri în cari amŪ v-

duțŪ luptându-se pentru limbă cu curagiu anticŪ mulți bravi Români. Ce folosŪ însê decă ei nu sunt susținuți de ajunsŪ în lupta lorŪ curagiósă și decă stăruințele lorŪ cadŪ în cele din urmă jertfă unei neexplicabile apatii?

Intr'aceea contrarii limbei nóstre ocupă posițiune după posițiune....

De acêstă natură sunt îngrijirile, ce ne cuprindŪ, când ne cugetămŪ la luptele, ce le pórta celelalte popóre pentru limbă și naționalitate.

De ce sê nu putemŪ merge și noi în urma lorŪ?

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŪ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 26 Septemvre. — În onórea lui Munkácsy s'a datŪ erŪ ună banchetŪ sêrbătorescŪ, la care au asistatŪ somitățile societății. Părechea Munkácsy, condusă de ministrulŪ președinte, a fostŪ salutată la intrare cu entusiasmŪ. Munkácsy a fostŪ sêrbătoritŪ cu lumêroșe toaste. — Conferințele ministrilorŪ comuni s'au terminatŪ erŪ. AȚi va fi unŪ consiliu de miniștri comuni sub președința Maiestății Sale.

Colonia, 26 Septemvre. — Părechea imperială a fostŪ primită erŪ cu strigări entusiaste nesfîrșite, a vizitatŪ părțile din nou formate ale orașului și la 4 ôre a plecatŪ la Coblența.

Bruxela, 26 Septemvre. — Cercetările prin case se continuă. S'au găsitŪ, după cum spunŪ Țiarele, arme, munițiuni, scrieri anarchiste. Sê vorbesce chiar, că s'au descoperitŪ comploturi în contra siguranței statului. Arestările suntŪ numeroșe.

Geneva, 26 Septemvre. — Alaltaeri au fostŪ 9, erŪ, după cum anunță Țiarele, 6 morți de coleră.

Pesta, 27 Septemvre. — Conferința comună a ministrilorŪ ținută erŪ sub președința Regelui a stabilitŪ bugetulŪ comunŪ în modŪ finalŪ. Deastădată nu e hotărâtă Țiua convocării delegațiunilorŪ; e probabilŪ că ele vorŪ fi convocate la sfêrșitulŪ lui Octomvre. Partida liberală a ținutŪ erŪ conferința, alegêndŪ președinte pe Gustav Vizolyi, êr vice-președinți pe Paul Daniel și Nicolaus Szatmary; apoi s'a stabilitŪ programa pentru constituirea camerei deputațiilorŪ. Conferința independențilorŪ a amânâtŪ constituirea pe Țiua de 1 Octomvre, êr desbaterea programei partidei pe Țiua de 29 Septemvre.

Paris, 27 Septemvre. — TrenulŪ de persoane de Bruxela s'a lovitŪ la Creil cu unŪ altŪ trenŪ; optŪ persoane au suferitŪ contuziuni mai ușóre. — Noua încercare cu balonulŪ dirigibilŪ, făcută erŪ pe unŪ timpŪ liniștitŪ, a isbitŪ deplinŪ.

Berna, 27 Septemvre. — ConsiliulŪ federalŪ a espulsatŪ șese lucrători din Germania și Austro-Ungaria pentru agitațiuni anarchiste.

CRONICA ȚILEI.

»Voința Națională,« organulŪ d-lui ministru-președinte Brătianu, salută cu următorele cuvinte sosirea părechei nóstre princiare de corónă la Sinaia:

»AȚi AA. LL. Archiducele RudolfŪ și Archiducesa Stefania, moștenitorii corónelorŪ austro-ungare, vorŪ fi óspeții MM. LL. Regele și Regina României în castelulŪ PeleșŪ. Acêstă vizită făcută SoveranilorŪ noștri, în urma întrevederi celorŪ trei împêrați, este pentru România îndoitŪ bine venită: de o parte, ne probêză amicia și stima ce domnescŪ între curtea nóstră și cea din Viena; d'altă parte, ne asigură că întrevederea dela Skierniewice a garantatŪ și mai multŪ pacea Europei. Juna părechiă imperială pășesce pragulŪ castelului PeleșŪ în mână cu simbolulŪ păcei, cu ramură de mas-

lină. De aceea țera întregă cu bucuriă și recunoștință salută pe augustii óspeți dela Sinaia, strigêndŪ: Bine aȚi venitŪ, soli ai păcei și armoniei!»

AmŪ avutŪ dreptate când amŪ datŪ expresiune îndoelilorŪ nóstre față cu faima rêspondită Țilele trecute, că baronulŪ Sennyey s'a împecatŪ cu d-lŪ Tisza și că va merge în viitorŪ mână în mână cu elŪ. În „Budapester Tageblatt“ a apărutŪ la 24 l. c. unŪ comunicatŪ în care se Țice, că baronulŪ Sennyey susține cele mai bune relațiuni cu comitele Albert Apponyi, șefulŪ opozițiunei moderate maghiare și că aȚi corespondêză cu elŪ. Nu este adevêratŪ prin urmare că elŪ ar fi certatŪ cu Apponyi, după cum susținŪ oficioșii. ComunicatulŪ amenință totodată, că, decă foile plătite ale guvernului vorŪ mai cuteză a susține contrariulŪ, se vorŪ publică, ca probă, scrisorile private ale lui Sennyey adresate lui Apponyi, care pnblicare numai unei singure persoane îi pôte fi neplăcută și durerósă, și acêstă persoană este: ColomanŪ Tisza, ministrulŪ președinte.

BugetulŪ ministerului de rêsboiu alŪ Austro-Ungariei pe anulŪ 1885 se va mări cu vr'o douê milioane. AdaosulŪ privesce schimbări organice, aprovizionarea artileriei cu materialŪ, construcțiunea de corăbii, reînființarea unei academii militare medicale, instituirea unui altŪ patrulea depositŪ de remonți și dotațiunea pentru esercițiile de tragere la tirŪ ale artileriei de fortărețe. MinistrulŪ de rêsboiu are intențiunea, ca o sumă órecare sê fie întrebunțată pentru procurarea de proviziuni de rezervă în articule de nutrimentŪ pentru casuri de rêsboiu, precum carne-conserve, legume, romŪ, cafea, zaharŪ, sare, aromate, pesmeți, făină, fênu și ovêsŪ; în timpŪ de pace se cumpêră tôte aceste lucruri mai efinŪ, prin urmare elŪ recomandă aprovizionarea și din punctulŪ de vedere economicŪ. Ministrului-președinte ungurescŪ nu-i pré vine la socotelă mărirea bugetului de rêsboiu și se va și opune reînființării Academiei Iosefine. Ce privesce mărirea bugetului de esterne cu vr'o 50,000 fl., guvernulŪ ungurescŪ o aprobă, căci, Țice elŪ, e absolutŪ necesară reforma consulară.

Sgomotele ingrozitóre despre mișcările »invincibililorŪ« irlandesi începŪ din nou a se împrăștiă în Anglia. »Times« află din isvorŪ demnŪ de încredere, că »invincibilii« plănuescŪ atentate nouê pentru celŪ mai apropiatŪ timpŪ, și anume când negura se va ivi. Atentatele ar fi îndreptate, se Țice, în contra membrilorŪ familiei regale și altorŪ persoane politice înalte. Spre scopulŪ acesta, unŪ inginerŪ espertŪ, care a fostŪ în serviciulŪ nihilistilorŪ, lucrêză bombe esplosibile. Se vorŪ aruncă în aerŪ unele monumete și edificii, între care și unŪ numărŪ de birouri polițienesci. O'Donovan Rossa ar fi oferitŪ unŪ premiu aceuia, care ar dá celŪ mai bunŪ planŪ pentru aruncarea în aerŪ a edificiului parlamentarŪ. Atentatele asupra edificiilorŪ publice se vorŪ comite în acelașŪ timpŪ în Londra, Dublin și Manchester, sêu după împrejurări pe rândŪ.

Decă aceste comunicări ale lui »Times« suntŪ adevêrate, nu se scie, dêr că pe Englesi i-a cuprinsŪ gróza, e fórte adevêratŪ.

»NEMZET« DESPRE CESTIUNEA LIMBEI.

OficiosulŪ »Nemzet«, vorbindŪ despre mișcările federaliste din Austria, Țice că exemplulŪ acesteia nu pôte încurajă pe agitatorii naționațitorŪ din Ungaria (da de nu! — Red. G.) Aduce ca exemplu Elveția, că e împărțită în trei părți cu trei limbi deosebite în justițiă și administrațiune, dêr ținuturŪ mai mici nici acolo n'au teritoriu de limbă separatŪ, precum se împarte cu încetulŪ statulŪ austriacŪ. În Belgia, unde suntŪ 3 milioane flaman-desi și numai 2¹/₂ milioane francesi, abia de la 1870 încóce se publică legile în douê etxte autentice: francesŪ și flaman-des În Statele Unite din America limba oficială în justițiă și administrațiă, precum și în scóle este cea englesă. Numai în Austria federațiunea gramaticală întrece federațiunea politică, și în acêstă direcțiune lucrêză chiar ómenii lui Herbst, Nemții, așa că se va nasce unŪ haosŪ în administrațiă și justițiă, de nu i se va putê dá de capŪ.

În statul ungar, Țițe »Nemzet,« nu pôte fi vorba de tendințe federalistice, ci este admisă numai o singură politică, aceea, care are de scop consolidarea rasei maghiare. Ungaria nu pôte crea teritorii de limbă, pentru că niciărî naționalitățile nu sânt așa de amestecate ca în Ungaria. Numai limba maghiară formeză un teritoriu limbistic omogen. În 30 de comitate limba maghiară e absolut preponderantă, totu așa în cele mai multe orașe; ȳr unde limba maghiară este în minoritate, acolo Nemții, aliații credincioși ai rasei maghiare (!) facu maioritatea.

»Nemzet« încercă apoi a dovedi cu date statistice, cătu de amestecate sânt limbile în Ținuturile locuite de naționalități: vorbesce de 45,0% Unguri, 13,0% Nemți și Slovaci, 16,0% Români, 4% Croați și Sȳrbi și 3% Ruteni. După ce citěză aceste cifre croite pe calapodul ungeresc, amintescă că în Transilvania se vorbescu 3 limbi, în Ungaria de sud 4 limbi, și prin urmare din cauza acesta nu pôte fi în Ungaria, decâtu o singură limbă de stat: limba rasei care susține statul, limba maiorității, limba culturii...

Așa vorbesce »Nemzet« Nimica nou, ci totu lucruri vechi, ce le cetim în presa ungerescă în fiecare ȳi. Dȳr dovedescă în același timp, că statul ungar nu se pôte administra numai cu limba maghiară, tocmai pentru că este așa mixtu. Până acum noi sciamu că Ungurii facu numai a treia parte din populație, nu jumătate cum ȳice »Nemzet,« și ȳrăși scimă că, decă — după cum susține elu — în 30 de comitate Ungurii facu maioritate, despre ceea ce ne indoim fȳrte multu, sigură că în 20 de comitate maioritatea absolută este a Românilor. Sântu în Ardelu comitate curat românesci și Ținuturi unde poți călȳtori cu sȳpiămănilă până se dai de o comună ungerescă.

Dȳr scimă noi că argumentele nu folosescă lui »sic volo sic jubeo« alu d-lui Tisza; de aceea va trebui să se alȳgă și fără voinȳă ministrului și a organelor lui.

DESCHIDEREA ESPOȘIȚIUNEI COOPERATORILORU ÎN IAȘI.

Cetim în »Liberalul« din Iași:

Sămbătă, 8 Septemvre, s'a deschis expozitiunea Cooperatorilor români în orașul nostru. Încă de la 9 ȳre dimineața, piața Stefanu celu Mare ȳră plină de lume cu tȳte că pentru întrunirea cortegiului se hotărise ȳrele 10. S'a alesu ca punctu de întȳlnire statua nemuritorului ȳrou Stefanu celu Mare, care cu mâna sa de bravu părea că protege inaugurarea acestei mari opere patriotice în capitala Moldovei.

Pe la 10 ȳre și jumătate tȳte autoritățile civile și militare, împreună cu iubitul nostru ȳspe d. D. C. Butculescu, președintele și inițiatorul societăților cooperative din România, ȳrau adunate. Veneratul nostru cetățȳnu d. Dim. Gusti, a rostitu următȳrea cuvȳntare:

»ȳia ȳră frumoasă și cerul strălucitoru de lumină, iar țȳra, căci România cu capul ei stă întrunită în acestu locu, spre a fi față și cu venerație și cu amoru să salute inaugurarea statuei nemuritorului domnu Stefanu Vodă. A trecut de atunci unu anu, trei luni și optu ȳile, și totu în acestu locu și totu sub podȳba acestui ceru bine-voitoru, o alȳsă și imasantă adunare, din nou este grupată spre a începe o serbare nouă: Sȳrbătȳrea muncii, sȳrbătȳrea existenței omului, după cum glasul celui prea puternic din vȳcuri ȳise: »Și întru sodȳrea feței tale, vei trăi.« Și din acesta sudȳre a muncii stȳrsă cu hărniciă și sciută se nasce bogăția, care îndestulȳză

și îndulcesce cu mulțumire vieța omului pregătind și cercând treptat nemurile la puterea, mărimea și dominațiunea lor socială. Lângă picȳroale acestui colosu de mărire alu țȳrei, la umbra acestor flamure tricolore, cari au întȳșut naframa de mirȳsă a României și brăul ei celu tare alu unirei, noi trebuie ca cu înțȳlepciune și siguranță să muncim.

Brasda culturală a țȳrei, mulțumită instituțiilor noastre liberale, e trasă; și dacă sȳrmanul nu are plugu și boi, ca legendarul movilei lui Purcelu, apoi, iacă de nu domnul, umbra lui ne ȳice: plugu și boi de muncă aflați în îndemnul, încurajarea, sprijinul și pilda dată de societatea cooperativelor români, care a și început lucrul. Onȳre și gloriă țȳie nobilă societate pentru mântuitoria inițiativă ce ai luat! Nu daru de la cartea domnescă din Vaslui, ca în ȳi de Paști, se mai ridică glasul lui Stefanu, ci din palatul vechii capitale a Moldovei și din pragul bisericii acestui domnu ce este în față noastră pare că se aude șoptindu-se:

„Pasu înainte și la muncă.“

„Sȳ mergem daru, sȳ mergem la templul muncii, pe care astă-ȳi cooperativii lă deschidă la noi. Mai înainte însă vȳ rog dați-mi dorul inimei vȳstre, datim și aventul sufletului vostru alu tuturilor, pentru ca în numele acestui oraș să potȳ ȳice:

„Pe genul muncii, scumpă Româniă,

„Iași lă salută cu doru și mândriă.“

Trăiască România! Trăiască Regele și Regina! Trăiască societatea cooperativelor! »Sȳ mergem fraților.«

După care, în sunetul mnsicilor și în strigătele pline de entuziasm ale publicului asistentu, cortegiul a plecat spre localul expozitiunii în modul următor: gendarmii călări, musica militară, comitetul secțiunii societății cu banierele secționale și unu drapelu naționalu, exponenții împreună și membrii societăților invitate, o sută lăutari cari ȳsecutau marșul cooperativelor și în fine cortegiul se încheiă printr'unu pluton de gendarmi călări. Procesiunea a urmat strada Mare până la intrarea expozitiunii.

SCRII MERUNTE.

Trenul, care a dus pȳrechia princiară de coronă la Sinaia, a sosit la gara de aici Joi la 3 ȳre 15 minute. La gară se aflau reprezentanții autorităților și ai armatei, ca la trebuință să fie la dispoziție; prezența lor însă n'a fostu de locu necesară. Numai la plecarea trenului s'a arătat la ferăstră pȳrechia princiară de coronă publicului, care se adunase în număr fȳrte mare.

—0—

Pȳrechia princiară de coronă a călȳtorit din Viena până la Sinaia cu unu trenu de curte compus din 4 vagonu, nou construite de căile ferate ungare. Intocmirea internă a vagonelor e fȳrte elegantă și practică, mai ales budoarul și comera de toaletă a princesei de coronă sântu modelu de eleganță.

—0—

Amu împărtășit întrun număr mai de mult alu ȳiarului nostru, că în nopȳea de 29 Maiu c. unu focu grȳnicu a distrus totu avutul economului Almașanu Nechita din Vișagu, com. Clușului, adecă casa, grajdul și 4 vaci, rȳmănȳndu nenorocitul omu în sapă de lemn, cu 4 copii toți mȳrunți. Pentru a scȳte din nevoiă pe sȳrmanul omu, s'a format unu comitetu ajutătoru, compus din d-nii: Ionu Iliovicu, preotu și președinte; Mierca Ionu jude comunalu, Filipu Nichita subjude, Pascălu Georgiu curatoru prim., membri. Comitetul, care

ne-a trimis si o adeverință oficiosă, apelȳză la tȳte inimile generose, să binevoiască a ajutoră după puținȳ pe sȳrmanul omu trimițȳndu-se ofertele mȳrinimȳse la redacția »Gazetei Transilvaniei.«

Au contribuit până acum d-nii: Ionu Iliovicu preotu gr. cat. în Vișagu 1 fl., I. Cristea vicenotaru în Sȳcieu 1 fl., Mierca Ionu jude comunalu Vișagu 1 fl., Pascălu Georgia curatoru prim. în Lunca Vișagului 1 fl.

—0—

Preotul reformatu din Mureșu-Oșorheiu, Ludvig Tolnay, a găsit cu cale să tȳmăeze cu bastonul pe stradă pe profesorul Edmund Nemes. Ne-o spune »Közlösv. Közlöny.«

—0—

În anul viitoru, studenții universitari din România își vor țȳne congresul în Brăila.

—0—

Telegrama, ce au adresat o studenții din București și Iași, întruniti în congresu la Galați, A. Sale princesei Elena Cuza la Ruginȳsa sună astfel, după »L'Indép. Roum.«: »Unirea făcȳndu-se în Galați, tinerimea universitară salută în Voi pe soția Bărbatului, care a sȳverșit unirea țȳrii și a datu pământuri țȳranilor.«

—0—

Acelașu ȳiaru spune, că încercarea ce s'a făcutu la Sinaia cu lumina electrică a avut unu rezultat ȳscellentu. Efectul este admirabilu.

—0—

Raportul, ce s'a distribuit consiliului generalu de instrucție, întrunitu în București, cere pentru instrucțiunea primară în șȳlele rurale, ca să se institue o comisiune de trei membri pentru întocmirea unei programe privitoare la organizarea grădinilor de copii. Actuala programă a șȳlelor primare rurale se va menține timp de șȳse ani, cu modificarea clasei I, pe lângă care vor fi grădini de copii, și a ultimelor clase, care vor fi șȳle de adulți, cu unu cursu de șȳpte ani. Aci se va învăța folosirea instrumentelor agricole.

—0—

Din București s'au trimis 9 vagonu încărcate cu bucăți de focu de artificii, ce se va da în onȳrea pȳrechiei princiare de coronă a Austriei.

—0—

Luni a murit în Milanu preotul dela biserica Sf. Maria de-acole, don Giovanni Sartori. Pe patul de mȳrte elu a cerut să i se arȳ cadavrul. Marți s'a ȳsecutat dorința rȳposatului, asistȳndu la acestu act publicu numerosu. Archiepiscopul din Milanu a interȳis clerului sȳu d'a binecuvȳntă mortul în biserică, din care causă arderea s'a făcutu fără nici o ceremonie.

—0—

La »Romania,« ȳiarul român ce apare în Roma în limba italiană, a tradus — spune »Opinca« — marșul Românilor din 1848: »Destȳptă-te Române« etc. în limba italiană. Traducerea a isbutit de minune.

CORESPONDENȚA NOSTRA DIN COMITATE.

Chiheriul inferioru, 19 Septemvre.

În 18 Septemvre la 9 ȳre a. m. s'au licitat bu-nurile erariale ale Chiheriului inferioru, Cacuciu și Sierbeniu, la oficiul perceptoralu din Reghinul Săsescu. După ce comuna noastră la 1882, fiindu publicate spre vânȳare 300 jugȳre, mȳra și cărciuma prețuite la 21,000, n'a putut corespunde acelei sume, de astădată spre ușurința și bucuria noastră s'au vȳndut din acelea numai arȳtorul și

FOILETON U.

Călȳtoria lui Stanley prin Africa centrală.

Din timpurile cele mai vechi și până în ȳilele noastre popȳrele cultivate și-au dat tȳte silințele, ca să studieze cătu se pȳte mai cu temei pământul, acestu globu pe care locuim. Se înțȳlege, că unu astfel de studiu se pȳte face numai cu încetul și este împreunat cu felu de felu de greutăți și pericole.

O mulțime de ȳmeni curagioși și-au pus în pericolu, și și-au jertfit viața pentru cercetarea regiunilor dela polul nordic, și totuși aceste Ținuturi nu sânt pe deplin cunoscute. Ținta principală a călȳtorilor, despre cari e vorba, fiindu polul nordic însuși, de bună sȳmă va avȳ să mai aștepte încă multă vreme, până când va isbuti să străbată cine-va la elu.

Totu asemenea o cetă întȳgă de bărbați curagioși și-au îndreptat privirile spre misteriosul continentu alu Africii, au nesocotit orȳ ce greutăți, au înfruntat o mulțime de pericole, și acum, de-o bucată de vreme încȳce, multe din locurile gȳle de pe hărtile acestui continentu uriaș s'au acoperit cu acele culori, linii și puncte, cari însemneză granițe, riuri, munți și localități.

Din anu în anu geografia acestei părți de pământu s'a îmbogățit în modul celu mai îmbucurătoru...

Cătu de multu însȳ a mai rȳmas de făcutu, câte taine sânt încă de descoperit... De ȳre-ce tocmai ceea ce nu ni se dă numai așa de-a gata, escită mai mult interesul nostru, cu deosebire Africa a fostu în timpul celu mai nou magnetul, care a atras atențiunea unui număr însemnat de călȳtori renumiți. În cătu cu încetul, după ce au învinsu o mulțime de greutăți din cele mai mari, au putut să pȳtrundă acești bărbați meritați totu mai adȳncu în continentul, despre care e vorba, s'au apropiat din ȳi în ȳi totu mai mult de Ținuturile din mijlocul lui.

De bună sȳmă cetitorilor acestor rȳnduri nu le sânt necunoscute numele celor mai de căpeteniă din acesti eroi, de bună sȳmă au aȳdit și au cetit despre unu Barth, Vogel, Rohls, Livingstone, Grant, Speke, Baker, Schweinfurth, Cameron etc. Toți acești bărbați și împreună cu ei încă mulți alții au jertfit avere și sânge, viața și sănătatea pentru studiarea misteriosului continentu. Lor nu le-a pȳsatu nici de climă, nici de sȳlbaticu, nici de animale răpitoare, și nu puțin din ei și-au plătitu cu viața cutezanța și zelul lor pentru știință.

»Dar ȳre,« va întȳba vre unu din cetitorii acestor rȳnduri, »de ce facu ei lucrul acesta? Ce lipsă avem de studiul unor țȳri, în care nu se va duce nici

unul din noi și în care pȳte nu va locu niciodată vre unu Europȳnu?«

Îl facu, pentru ca să-și stȳmpere setea de știință și peste totu să îmbogățescă cunoscințele omenimei. Îl facu, pentru ca să deschidă continentul nostru căi nou de comȳriu, prin cari putem trage folȳse însemnate. Îl facu în fine — și de bună sȳmă acesta nu este punctul celu mai neînsemnat — pentru ca să lăȳscă lumina și năravurile bune și în acele părți rȳmase în întunerecu vreme atȳtu de îndelungată.

Nu sânt aceste lucruri nobile, înalte, care merită sprijinul oricȳru omu adevȳrat? Și nu sânt de condamnatu aceia, cari dau din umeri cu nepăsare, când aud vorbindu-se despre vrednicii bărbați, cari se espun pentru nise scopuri așa de sante?...

Onȳre și recunoscință vecinică li se cuvine acestor adevȳrați eroi! —

Mulți ȳmeni au despre Africa o idee cu totul totu falsă. Ei cred că acestă parte de pământu este alcătuită mai numai din țȳri pustii, neroditoare, în care Europeanii nu pot pȳtrunde în nici unu chipu.

În realitate este cu totul altfelu. Multe din Ținuturile uriașului continentu au o climă cu multu mai temperată, decâtu cum s'ar putȳ așteptă cineva, avȳndu în vȳdere poziția lor geografică. Ele sânt roditoare, bogate de riuri și lacuri, și peste totu de o frumșȳ deosebită.

consistoriul în sumă de 5363 st. adică 48 jug. Indată ce am înțelesu acesta subscrisul în totu modulu am cuprindemū pentru noi și se răpāmū de streinii cu cari avemū multe neplăceri și ce veđi? In mai multe rēnduri adunēndu-ne, consultēndu-ne amū stāruițu in totu modulu pentru cumpērarea celor 58 jugere cu ori ce prețu și amū triumfatū. In sēra din 16 Septemvre convocāndu adunarea in scōlā — in repețita mea convocare din comuna nōstrā s'au in scrișu 18 proprietari cu cāte 100 fl. cu 200 fl. și cu 300 fl. spre acoperirea sumei de 5363 fl. prețulu estimārei, apoi pe ȳiaa ficsatā mai susū cu mine in frunte 7 inși mergēndu la locul destinatū, amū vēđutū mai multī domni cum se incercau sā ne strice, m'am temutū multū, dēr vēđēndu pericolulu ne-amū bāgatū in casa d-lui avocatū P. Barbu, cu care consultāndu amū dobēnditū de la acestū bārbatū nobilū sfatū și ajutorū in lipsa cea mai mare. Astfelu la licitațია amū eșitū invingētorī asupra jidanului cārciumarū Solomon Rozenmann din Kōszvényes Bemetea, care voi se cumpere pāmēnturile pentru locuitorii maghiari din Jobagytelki. — A cerutū 200 fl. de la noi se se retragā de la licitațione. Avocatulu nostru scitā, ofertulu erā pe mēsā, jidanulu i-a bāgatū o fricā de mai pe urmā cerea de la ai nostri și 50 fl. v. a. sēi omā in palmā inainte de starea licitaționei, dērā Romānulu nostru bravū Harșianū G. îi dīse „mai stai o țirū, cupane! pānā se va incheiā licitaționea.” Jidanul Rozenmann a apromisū tremurāndū 5600 fl. v. a. S'a deschisū ofertulu nostru și etā cā conținea 5601 v. a. diferința 1 fl. Scitū lucru este cā jidanul a fostū pactatū cu locuitorii vecini, dēcā ar putea triumfā asupra nōstrā! — cāci amū avutū multe neplăceri cu ei și vitele lorū. Acum însă dōrā Dumneđu ne va scāpā! Așa amū eșitū cumpērēndū cele 58 jug. erariale din teritoriu otarulu nostru comunalū in ȳiaa de 18 Septemvre spre bucuria tuturorū locuitorilor dīn comuna nōstrā.

Am vēđutū și unū casū care nu mi-a plăcutū! Parochulu din Cacuciu Simionū Suciū a alergatū și la Direcționea din Clușiu spre a putē pentru comuna de acolo cumpērā 28 jug., dērā Trutza Iános curatorū primarū in Beica romānā și docentele Simionū Borda de acolo i-au stricatū pe Cacucenii cu ofertulū apromițēndū de la 1124 fl. 1521 fl. asta nu mi-a plăcutū de locū! cu atāta mai tare cā suntū vecini și ar trebui sē trāiascā in armonia cea mai bunā, precāndū chiar aceea lipsesce! — pe noi ne nimicesce a invidiei rēutate....

Amū ințelesū cā bunulū celū de la Șerbeni ar stā sēlū cumpere domnulū notarū Grama totū pentru comuna. Onōre tuturorā acelora cari au stāruițu pentru binele și folosulū comunelorū. Lauda și recunoștința tuturorū acelora cari ne-au ajutatū in acestū lucru, erā eu mulțimescū din adinculū inimei mele prețesci amiculu și conscolarului meu d-lui avocatū Patriciu P. Barbu pentru consiliulū și ajutorulū bănescū alū d-sale. Dumneđu se remunereze aceea faptā nobilā și salutarā făcutā pentru noi, cāci dacā nu erā dīnsulū spre rușinea și paguba nēmului nostru romānescū ne cocoloșea unū erreu venitū erī alaltaeri pe aice cu rizele (sdrențele) in spate. D'apoi necazulū pe viitoru, dēcā Maghiarii ar fi intratū in otarulū comunei nōstre!!

Onōre fiā fiilorū mei sufletesci din parochia Chiberialui de josū și mulțamita mea cordialā cā au ascultatū dātulū meū pārintescū, care totū dēuna a stāruițu numai și numai pentru binele, fericirea și inaintarea lorū, despre ce ei numai acum dupā vro 11 ani s'au convinsū.

Am adusū aceste la cunoștința publiculu cetitorū, ca cetindū aceste șire și unde s'arū ivi astū felū de ca-

suri se se pōtā orientā prin omeni esperți si se se lase in scirea sātului, cum dīce Romānulū cum a vrē Dumneđu — pentru cā Dumneđu voiesce — numai omulū se silēscā din rēputeri, cāci dīce scriptura: de totū lucrulū de lū vorū cere li se va tēmplā lorū.

Totodatā dorescū ca dupā ce comuna acestā n'are pādure nici alte venite dēcātū tōte sarcinele le acopere din repartiționi, așa repartițione la biserică, repartițione la scōlā, repartițione la comunā, notarū, medicū, și mai scie Dumneđu cāte!! dīcū dorescū se mai vēđū și aceea, cā cumpārāmū și celea 240 jug. pādure a erariului totū in teritoriulū otaruluși, nostru. Și dupā aceea sēu si inainte de aceea: cārciuma erariului care ar aduce comunei nōstre unū venitū celū puținū de 500 fl. pe anū. Cām cu greu darū la Dumneđu tōte suntū cu puținā numai se voescā și omulū.

Ier. de Harșanu,
parochū romānū.

Stipendii și ajutōre la meseriā și industriā.

„Telegrafulū Romānū“ publicā in Nr. 105 a. c. unū importantū concursū pentru 102 stipendii și 22 ajutōre, ce se vorū conferi pe anulū 1885 din cunoscuta fundațione Andronicū. Concursulū este subscrișū de Escel. Sa Archiepiscopulū și sunā:

Din fundaționea Andronicū suntū de a se conferi pe anulū 1885 urmātōrele stipendii și ajutōre:

a) **una sutā** de stipendii și ajutōre de cāte 30 fl. pentru tineri, cari au intenționea de a se aplicā ca novici la meseriā și industriā, apoi pentru invēțāci aplicați deja la meseriā și industriā, și in fine pentru invēțācei, cari au devenitū sodali (calfe) in anulū curențū 1884;

b) **unspredece ajutōre** și anume: **cinci** cāte de 100 fl., **patru** de cāte 150 fl. și **douē** cāte de 200 fl. pentru sodali (calfe), cari suntū in condiționile recerute de a se face mēstrieri;

c) **douē stipendii** de cālētōriā, și anume: **unulū** de 200 fl. er **altulū** de 300 fl. pentru sodal (calfe), cari voiescū a cālētōri afarā din patriā, pentru a se perfecționē in meseria sēu industria lorū.

Toți cari voiescū a concurge la aceste stipendii și ajutōre trebuie sē dovedescā:

a) prin atestatū de la oficiulū parochialū concurentū, cā suntū romāni greco-orientali din Transilvania;

b) prin atestatulū oficiului comunalū, starea averei proprie și a pārintilorū;

c) prin atestatulū oficiului parochialū, la care aparține concurentulū sēu familia concurentului, dacā trāescū pārintii, cāți copii minoreni suntū, cāți din aceștia umblā la scōlā?

In specialū **tineri**, cari au **intenționea** de a se aplicā ca novici la meserii și concurgū la unū stipendiu cāte de 30 de fl., afarā de recerințele generale indicate mai susū trebuie sē mai intrunescā urmātōrele condiționi:

1. Sē nu fie mai tineri de cātū de 12 ani;

2. Sē fie absolvatū cu succesū bunū celū puținū scōla elementarā (atestatele scolastice);

3. Sē fi incheiatū contractū cu mēstrulū conformū §-lui 61 alū legi industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea ce se va dovedi prin așternerea contractului

Invēțācii aplicați deja la mēstrierā sēu industriā cari concurgū la stipendiu cāte de 30 fl., afarā de recerințele generale trebuie sē mai intrunescā urmātōrele condiționi:

1. Sē fie angajatū la vre-unū mēstru cu contractū, care sē se alātore la cerere.

2. Sē aibā purtare bunā doveditā cu atestatū dela mēstrieri, la cari au fostū și sunt aplicați.

Sodalii, cari concurgū la ajutorū anualū cāte de

30 fl., afarā de recerințele generale trebuie sē intrunescā urmātōrele condiționi:

1. Sē fie devenitū in anulū 1884 sodalū (certificatulū de sodalū).

2. Sē aibā atestatū dela mēstrieri despre purtarea bunā. Sē producā și alte documente recomāndātōre; precumū d. e. dacā suntū membri ai vreunei reuniuni de sodali (certificatū dela presidentulū reuniunii respective).

Sodalii, cari concurgū la ajutorū cāte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se putea face mēstrieri, au sē intrunescā afarā de recerințele generale in cā urmātōrele condiționi:

Sē fie declarați in regulā sodali (certificatulū de sodalū).

2 Sē fi lucratū celū puținū 3 ani ca sodali (certificate dela mēstrieri).

In cerere sē arate anume: unde voiesce a se aședā ca mēstrieri și ce felū de mijloce bănesci mai au, asemenea sē producā și alte documente recomāndātōre, precumū d. e. cā suntū membri ai vreunei reuniunii de sodali (certificatū dela presidentulū reuniunii respective).

Sodalii, cari concurgū la vre unū stipendiu de cālētōriā cāte de 200 fl. sēu 300 fl., afarā de recerințele generale, au sē mai intrunescā urmātōrele condiționi:

1. Sē fi absolvatū celū puținū 4 clase gimnasiale sēu reale (atestate de scōle).

2. Sē fie declarați in regulā sodali (certificatulū de sodalū).

3. Sē fi lucratū celū puținū trei ani ca sodali (certificate dela mēstrieri).

Concurenții la aceste stipendii de cālētōriā au sē arate in cererile lorū, in ce limbi sciu vorbi și scrie, și care este planulū detaiatū alū cālētōriei lorū.

Dela toți concurenții de ori ce categoriā se recere ca cererile sē fie scrise și subscribe cu mână lorū propriā adresate consistoriului archidecesan gr. or. din Sibiu, și sē in-tre aici celū multū pānā la **1 Decemvre a. c. stilulū vechiū.**

Cererile sosite dupā terminulū defiptū și cele ce nu vorū fi instruate precumū se recere mai susū, nu se vorū luā in considerare.

DIVERSE.

Moltke și Victor Hugo. — Din Ragaz se scriu urmātōrele interesante șire: »In vreme ce privirile Europei intregi sunt indreptate spre Skierniewice, teatrulū intālneri monarhilorū, romanticele nōstre bāi au fostū teatrulū unui intermezzo, dēcā nu atātū de imasantū, dar' de sigurū fōrte interesantū. Doi bārbați mari petrecū in mijloculū nostru, spre a se recreā de necasurile și oste-nelile de peste anū: Victorū Hugo și contele Moltke. Publiculū cu mare curiositate așteptā prima lorū intāl-nire, și intrēga aristocrațია făcea la conjecturi, cā ore in acelu momentū ce atitudine va observā marelē poetū și marelē și tăcutulū strategū. In sfirșitū momentulū multū doritū sosi. La fântānā se intāl-nirā cei mai eminenti doi bārbați ai secolului nostru. In timpū ce Moltke 'și pāstrā sāngele rece, pe fața lui Victorū Hugo se vedea puținā confusiune. Pentru unū momentū credēmū cā marelē francesū 'și va luā pālāria sē salute, — darū numai pent'r unū momentū, cā-ci fruntea i se in crești și privindū in josū trecū celū mai mare poetū francesū pe lângā generalulū germānū, fără a sulutā. Pōte cā 'și-va fi adusū aminte de Sedanū.»

Descoperiri din epoca de bronzū. — A. Schārfel, directorulū museului Tatra din Felka a dāruițū in ȳilele trecute directorului museului naționalū o sabiā de bronzū, lungā și bine conservatā. — La Pancota, comitatulū Aradului, in ruinele unei vechi biserici s'au aflatū obiecte fōrte interesante din epoca de bronzū. Ludovicū Medgyaszray le-a dāruițū cabinetului de archeologiā alū museului naționalū ungurescū. Intre obiectele aflate sunt bucāți de bronzū, cari verosimilū sunt rēmā-șite din clopotulū ce s'a topitū, cānd a arsū biserica, apoi cruci, pintenī etc. și afarā de acestea mai multe monete din diferite epoce, intre acestea se aflā unū interesantū esemplarū de pe timpulū regelui Sigismundū.

Editorū: Iacobū Mureșianu.

Redactorū responsabilū: Dr. Aurel Mureșianu.

Ce e dreptū suntū și multe locuri de acelea, in care Europēnulū n'are ce cātā, locuri, care nu suntū altceva, dēcātū pustiuri fără margini acoperite cu nāsipū sēu ținuturi mlăștinōse, in care numai nisce seminții sēl-tatoce de Negri suntū in stare a duce o viețā din cele mai amārite.

Aprōpe nici unulū din bārbații, cari și-au indrep-tatū pașii spre continentulū africanū, nu s'a distinsū prin curajulū și succesele lorū ca eroulū acestei scrieri: Henry M. Stanley.

Numele lui adevēratū este James Rowland și loculū in care s'a nāscutū St. Asaph, in Wales (a. 1840). Cānd erā de trei ani, miculū James fū datū in ingrijirea orfa-totropiului din acestū orașū, unde fū crescutū și instru-țit in tōte cele bune și folositōre pānā la vērsta de 13 ani, cānd intrā ca ucenicū la o corabiā.

Elū ajunsē pānū in New-Orleans in America nor-dicā, unde gāsi ocupațione in casa unui neguțatorū cu numele Stanley.

Prin diligența sa neobositā și prin purtarea sa cea tēnērulū Rowland își cāștigā intr'atāta iubirea stā-talului sēu, incātū fū adoptatū de acesta ca fiu. De aici inainte elū nu se mai numi James Rowland, ci Henry M. Stanley. Dupā mōrtea binefăcētorului sēu, incepēndu-se rēzboiulū intre statele nordice și cele sudice, Stanley intrā in serviciulū confederațilorū (alū cestorū din urmā).

In curēndū elū fū luatū ca prinsonierū și trimesū la ma-rina Statelorū Unite, unde ajunsē pānā la rangulū de stegarū.

Dupā incheierea pācii eroulū nostru cālētōri in 1865 prin Turcia și Asia micā. In 1868 se duse ca corespondentū alū ȳiarului »New-York-Herald« cu armata englesā in Abisinia.

Proprietarulū acestui ȳiarū, d-lū James Gordon Bennett, vēđū cā Stanley este unū tēnērū de totū capablū, și hotārī sē-lū intrebuițeze și pentru lucruri mai in-semnate.

Vestitulū misionarū și cālētōrū englesū Livingstone se indreptase in tōmna anului 1865 din nou spre Africa. In scurtā vreme se lāși scirea, cā elū ar fi fostū omoritū de nisce seminții sēlbatice. Numai o expedițione, care s'ar fi intocmitū anume pentru cātarea lui, ar fi pututū constată, dēcā mai trāiesce, sēu dēcā a muritū.

Mai bine de trei ani de ȳile trecurā, fără cā sē se mai audā nimicū de multū meritulū cālētōrū, pānā cānd in 1869 d-lū Bennett, proprietarulū marelui ȳiarū din New-York își făcū planulū, ca sē se trimetā nisce omeni, cari sē-i dea de urmā.

Cu ducerea la inđeplinire a acestui lucru impreun-atū cu atātea greutāți dēnsulū ilū insārcinā pe Stanley.

Eroulū nostru fū de față la deschiderea canalului de Suez, trecū dupā aceea la Persia și la India, și apoi

se indreptā spre Zanzibar. Aici își tocni elū o cētā de 200 bārbați și porni spre intericrulū Africei, ca sē-lū caute pe Livingstone.

Dupā invingerea unorū greutāți nespūsū de mari ajunsē elū in 3 Noemvre la Ugigi lângā laculū Tankanika unde-lū gāsi pe Livingstone. Impreună cu acesta cer-cetā partea nordicā a lacului Tankanika și in Marte 1872 plecā inapoi spre Zanzibar, unde și ajunsē cu norocire.

Mulți se indoira la inceputū despre adevērulū ce-lorū raportate de Stanley, de ore-ce multe lucruri se pāreū aprōpe de necređutū. In curēndā insē se do-vedī, cā elū este unū omū iubitorū de adevērū și cā nu istoriscesc altceva, dēcātū ceea ce a vēđutū, a pāțitū și a auđitū. Indoiala arātātā la inceputū făcū mai tārđiu, ca renumele sēu sē se rēspāndescā și mai multū prin in-trēga lume civilizată.

Livingstone își continuā cālētōriile sale prin con-tinentulū africanū pānā in 1 Maiu 1873, cānd reposā in Ilala la țērmurile sudicū alū lacului Bangveolo. Servito-rii credincioși aduserā cadavrulū marelui cālētōrū pānā la țērmurile de cātrā rēsārītū, de unde apoi ilū trans-portarā in Anglia.

In biserica Westminster din London odihnescū rēmā-șitele pāmēntesci ale curagiosului și neobositului Li-vingstone.*)

*) Pe la inceputulū cuartualului ultimū vomū in cepe povesti-rea renumitei și multū interesantei cālētōriei, pe care marelē bār-batū englesū o intrēprinse intre anii 1874 și 1877.

Cursul la bursa de Viena
din 25 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur 6%	122.50	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.40	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98.90
Rentă de hârtie 5%	88.40	Imprumutul cu premiu ungh.	114.25
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (1-ma emisiune)	96.10	Renta de hârtie austriacă	80.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (2-a emisiune)	119.—	Renta de arg. austr.	81.05
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aur austr.	103.15
Bonuri rurale ungare	100.80	Losurile din 1860	134.60
Bonuri cu cl. de sortare	100.25	Acțiunile băncii austro-ungare	852.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.25	Act. băncii de credit ungh.	287.—
Bonuri cu cl. de sortare	100.—	Act. băncii de credit austr.	289.90
Bonuri rurale transilvane	100.25	Argintul — Galbină împărătesc	5.78
		Napoleon-d'or	9.67 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.70
		Londra 10 Livres sterlinge	121.60

Bursa de București.

Cota oficială dela 11 Septembrie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 3/4	vënd. 94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	92 1/2	93 1/2
convert. (6%)	96 1/4	97 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	31 1/2	33
Credit fonc. rural (7%)	102	103
" " (5%)	91	91 3/4
" " urban (7%)	101 1/4	102 1/2
" " (6%)	97	98
" " (5%)	86 1/2	87 1/2
Banca națională a României	1400	1402
Ac. de asig. Dacia-Rom.	365.	367
" " Națională	244	245
Aur	4 25.0%	5.90
Bancnote austriace contra aur	2.06.	2.08

Cursul pieței Brașov
din 26 Septembrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.15	vënd. 9.15
Argint românesc	9.—	9.15
Napoleon-d'or	9.62	9.65
Lire turcești	10.90	10.95
Imperial	9.87	9.90
Galbeni	5.64	5.65
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutugiaria lui Gross (în casa prefecturii.)

ESPOZIȚIUNE DE VESTIMINTE GATA PENTRU DAME și BĂRBAȚI.

Quantitate mare și variată de noi și de vechi în mantale pentru ploia și de érnă.

Spre a satisface dorințelor esprese din mai multe părți am esoperat de a ni se pune la dispozițiune pentru durata de 8 zile o cuantitate alésă de pălării garnisite — pentru dame, care pălării le putem și arată începându din 26 Septembrie curent.

Deórece în totu casul trebuie să renapoiăm pălăriile până în 4 Octombrie, dreptu aceea rugăm pe pré onoratu publicu să ne cerceteze câtu se póte mai curéndu.

Totdeodată recomandăm depositul nostru bine asortat cu mărfuri de manufactură de modă din țéră și străine, — în specialu cu novități în stofe pentru vestminte de tómnă și iérnă, cu stofe de mătase négră și colorată, cu catifele și brocate — de catifea — negre și colorate, cu totu felul de mașone, cu mânuși recunoscute deja de bune și cu totu felul de articole țenătóre de branșa noastră.

Cumpărăturile fiind făcute de noi în persónă și sub condițiuni favorabile, ne aflăm în plăcuta pozițiune de a reduce și mai multu prețurile nóstre ce au fost și până acuma moderate — și sperăm că vom multămi câtu se póte mai bine pe pré onoratu publicu atât prin bună-tatea câtu și prin deosebita frumsețe a mărfii alese — și prin soliditate rigurosă.

Cu distinsă stimă
Frații Simai
Têrgul Grăului Nr. 560.

Stofe de lână late de 1 Mtr. pentru vestminte de iérnă à metru cu 75 cr.
Stofe de lână late de 58/100 pentru vestminte de érnă à Mtr. 47—50 cr.

5269—1884 tk. számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Nica G. György végrehaitatónak Radoiu Simion és neje végrehajtást szenvndő elleni 400 frt. tókekövetelés és járlékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő a holbaki határon fekvő, a holbaki 206 sz. tjkvben irt 1942 hr. szám alatti ház és kertre az árverést 410 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884 évi Oktober hó 3-ik napján délelött 9 orakor Holbák község irodájában megtartandó nyitlvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy is 41 frt. készpénzben vagy az 1881 LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi November 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brasson 1884 évi Junius hó 21-én.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Deesi, elnök. Lupini, h. jegyző.

3—3

Concursu.

Devenindu vacante urmátórele stipendii și anume:

- Celú de 100 fl. pe anu pentru studenți la scóla comercială din patriă.
- Celú de 50 fl. v. a. din fundatiunea „Dobăca“ pentru gimnasiști născuți din comitatul de odinórá alú Dobăcei.
- Celú de 20 fl. v. a. din fundatiunea „E. D. Bașota“, pentru gimnasiști; cu preferență celorú din munții apusení sau din fostul districtu alú Năseudului.
- Celú de 60 fl. din fundatiunea „Galliană“ pentru gimnasiști.
- Mai departe fiindu a se conferi de nou:
- Unu stipendiu de 50 fl. din fundatiunea fraților (Radu și George Riurianu, pentru studenți dela scóle medii.
- 2 ajutóre à 20 fl. pe anu din fundatiunea „Tofaleană“ pentru meseriași cu preferință pentru descendenți din vr'o familiă a fostei comune „Tofaleu.“

Se escrie prin acésta concursu pentru conferirea lorú. Cererile au se fie prezentate subsemnatului comitetu până la 20 Octombrie st. n. a. c. însoțite pentru stipendiile de sub a—e de urmátórele documente:

- Atestatú de botezú.
 - Atestatú scolasticú de pe semestrulú alú II-lea alú anulu scolasticú precedentú.
 - Atestatú de frecuentare din anulú scolasticú curentú.
 - Atestatú de sărăciă, eventualú de stare orfană, dela primăria comunală, vidimatú de oficiulú pretorialú.
 - Declarațiunea că nu capetă din altú locú vre-unu stipendiu.
- Ear la cele de sub f) pe lângă atestatú de botezú, atestatú scolasticú de celú puțiuu a 4-a clasă elementară și atestatú de sărăciă, și contractú încheiatú cu măiestrulú la care se află în învățatură.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românú, ținutú la Sibiu în 3 Sept. st. n. 1884.

Iacobu Bologa,
v.-președinte.

G. Barițiu,
secret.

Casse de Wertheim

ce resistă pe deplinu în contra focului și nici nu se potú sparge, din cele mai renumite fabrice de casse

L. FLEISCHER,

oferă pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în tóte mărimile.

Iustinianu M. Grama,
depositarulú fabricii în Brașovú.

4—20

Insciințare.

Dela 1. Octobre a. c. mă mutú cu locuința și **cancelaria advocațională** în strada Căldărariilor Nr. 518, în localulú de până acum alú judecătoriei reg. de cercú, etagiulú I. unde în alú II-ea etagiu se află și oficiulú telegraficú reg.

5—5

IOSIFU PUȘCARIU.